

ситуација, заснована на превари.

3. КАНДИДОВАЊЕ

Кандидовање или предлагање представника у представничка тела представља почетну и важну фазу у изборном процесу и суштинско питање самог изборног система. Основни проблем који се поставља код сваког избора је ко и како предлаже кандидате за представнике у представничка тела. То је суштинска ствар и од избора правог решења зависи и да ли ће избори бити више или мање демократски или недемократски јер уколико рецимо грађани немају утицај на кандидовање, онда ће и сами избори бити више формални него демократски. У изборној и политичкој пракси модерних држава срећу се и примењују различита решења и начини кандидовања мада се углавном као предлагачи данас најчешће појављују политичке странке и грађани и они то право остварују тако што истичу кандидате било појединачно или по листама. Појединачно кандидовање се практикује у већинским изборима, док је кандидовање по листама својствено пропорционалном изборном систему мада изузетно и у већинском систему може бити примењено кандидовање по листама. Демократију подстиче и више јој одговара кандидовање од стране грађана јер када то не чине грађани (него неко други), онда се и сами избори претварају у формалност или чин потврде већ претходно одређених људи за функције. Иако је кандидовање од стране грађана више демократско, у пракси вишестраначких (парламентарних) држава је развијеније кандидовање од стране политичких странака јер су оне постале господари модерног политичког живота и без њих се не може успоставити механизам парламентарног система и обезбедити његово несметано функционисање. Сведоци смо изузетног јачања политичких странака које доминирају изборима јер се на њима углавном појављују кандидати странака а мање бирача, с тим да, када и грађани самостално кандидују, пракса показује да (поред моћних странака) имају мале шансе да победе са својим кандидатима. Отуда се у државама плуралистичке демократије (двостраначког или вишестраначког типа) показује као најефикаснији систем предлагања кандидата од стране политичких странака јер се показало да су страначки кандидати у неупоредиво повољнијем положају од кандидата грађана или других носилаца кандидатуре, што се најбоље види у току изборне кампање. Само кандидовање од стране политичких странака може бити различито, врши се на разне начине, у зависности од степена утицаја чланства на предлагање страначких кандидата. Тако је познат систем